

OPINIA O PROGRAMIE NAUCZANIA

PROGRAM NAUCZANIA JĘZYKA ROSYJSKIEGO **dla klas I–IV liceum ogólnokształcącego i klas I–V technikum**

Etap edukacyjny: III

Zakres kształcenia: **podstawowy**

Podstawa programowa: **III.2.0, III.2**

Autorka programu: **Agata Buchowiecka-Fudała**

Celem wydania opinii jest sprawdzenie zgodności programu z podstawą programową dla III etapu edukacyjnego w zakresie podstawowym – podstawa programowa III.2.0, III.2 (poziom III.2.0 – dla początkujących i poziom III.2 – dla kontynuujących naukę po szkole podstawowej), przewidzianą do realizacji w szkołach ponadpodstawowych oraz poprawności programu pod względem merytorycznym i metodycznym.

Podstawą sformułowania opinii jest analiza:

- wymienionego wyżej programu nauczania;
- *Podstawy programowej kształcenia ogólnego z komentarzem. Szkoła ponadpodstawowa: 4-letnie liceum, 5-letnie technikum. Język obcy nowożytny;*
- Obwieszczenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lipca 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. z 2020 r., poz. 1289);
- Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r., poz. 2230) ogłoszona dnia 2 listopada 2022 r.;
- Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r.);
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 373);
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz. U. z 2018 r., poz. 467);
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla szkół publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 639).

Analiza porównawcza Programu nauczania języka rosyjskiego dla klas I–IV liceum ogólnokształcącego i klas I–V technikum i nowej podstawy programowej wskazuje na zgodność Programu... z treściami i celami kształcenia w zakresie języka obcego nowożytnego wskazanymi w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz. U. z 2018 r., poz. 467).

Program nauczania powinien obejmować co najmniej jeden etap edukacyjny, dotyczyć jednego przedmiotu, wskazywać, jak osiągać cele i jak organizować proces nauczania. Powinny też zostać określone warunki, jakie powinny być spełnione przez programy dopuszczane do użytku w szkole. Analiza przedmiotowego programu pod kątem spełniania opisanych wymogów pokazuje, że jest on poprawny pod względem merytorycznym i metodycznym, dotyczy całego III etapu edukacyjnego, jednego przedmiotu – języka obcego nowożytnego (język rosyjski), opisuje sposoby realizowania celów nauczania i organizację procesu nauczania języka obcego nowożytnego (rosyjskiego). Program zawiera wszystkie niezbędne elementy:

- charakterystyka programu, jego adresaci i typ szkoły;
- ogólne i szczegółowe cele kształcenia na III etapie edukacyjnym;
- treści nauczania zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego – obszary tematyczno-leksykalne i funkcje komunikacyjne, zagadnienia z zakresu fonetyki i fonologii, zagadnienia gramatyczne;
- sposoby osiągnięcia celów kształcenia i wychowania;
- metody i techniki nauczania;
- sposoby realizacji programu z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- motywowanie ucznia, monitorowanie procesu nauczania i ocenianie osiągnięć;
- planowanie i organizacja lekcji języka rosyjskiego.

Wnioski

Program nauczania autorstwa pani **Agaty Buchowieckiej-Fudały**:

- ma odniesienie do Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (*Council of Europe 2001*, polskie tłumaczenie – CODN, 2003 r.) – autorka określa poziom nauczania na poziom A2 dla podstawy programowej III.2.0 i A2+ dla PP III.2. zgodnie z założeniami MEiN (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz. U. z 2018 r., poz. 467);
- określa warunki realizacji programu – zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla szkół publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 639) w przypadku zarówno podstawy programowej III.2.0, jak i III.2 wymiar godzin przeznaczonych na naukę języka rosyjskiego jest jednakowy i wynosi 240 godzin;
- szczegółowo omawia zakresy tematyczno-leksykalne – odpowiadają obszarom tematycznym opisanym w podstawie programowej. Jednocześnie autorka uczula na to, że należy „pamiętać o zasadzie adekwatności, czyli o dostosowaniu programu do zainteresowań, potrzeb, możliwości i umiejętności uczniów” (str. 29);
- zakłada realizację wszystkich umiejętności językowych oraz kształtowanie kompetencji kluczowych zgodnie z Zaleceniem Parlamentu Europejskiego i Rady UE z 2018 roku;
- zakłada spiralny układ treści nauczania, szczególnie w realizacji podstawy programowej III.2 – „uczenie polega na regularnym powracaniu do treści, które pojawiły się na wcześniejszych etapach, aby stopniowo je rozbudowywać i dostosowywać do wieku i potrzeb odbiorców” (str. 27);

- zakłada konieczność dostosowania metod i technik pracy do odbiorcy, czyli współczesnego ucznia (Pokolenie Alfa). Zachodzące zmiany pociągają za sobą konieczność „modyfikowania warsztatu glottodydaktycznego w taki sposób, aby ciągle dostosowywać go do potrzeb osób uczących się i zmieniających się warunków nauczania” (str. 8);
- zawiera liczne przykłady możliwości realizacji materiału nauczania w oparciu o fragmenty materiałów zaczerpniętych z kursu *#русский язык 1*.

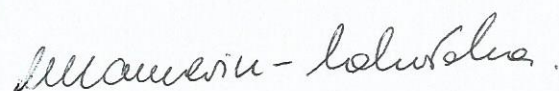
W *Programie...* autorka proponuje różnorodne formy pracy z uczniem – zaleca metodę komunikatywną i aktywizujące metody pracy. Proponowana w programie „tematyka, zakresy tematyczne oraz przykładowe intencje i umiejętności komunikacyjne korelują z materiałem nauczania rozpisany na czteroletni cykl kursu *#русский язык* (str. 29).

Ocena poprawności merytorycznej i językowej

Program jest poprawny pod każdym względem – zarówno merytorycznym, metodycznym, jak i językowym. Skonstruowany w sposób przejrzysty, odpowiada potrzebom uczniów szkół ponadpodstawowych, spełnia wszystkie wymagania – może zostać włączony do szkolnego zestawu programów nauczania.

Warszawa, 24.04.2023 r.

Krystyna Kancewicz-Sokołowska

Opiniowała

Krystyna Kancewicz-Sokołowska – nauczycielka dyplomowana z wieloletnim stażem nauczania języka rosyjskiego na wszystkich etapach edukacyjnych i we wszystkich typach szkół. Doradca metodyczny m.st. Warszawy w latach 2000–2018 oraz konsultantka w Centralnym Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli. Ekspert i egzaminator Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej. Autorka publikacji metodycznych dla nauczycieli języka rosyjskiego.